

Debussy "Pelleas ja Melisande" Estonias - ilus, aga keerukas

Debussy ooperi "Pelleas ja Melisande" uuslavastus rahvusooper Estonia mängukavas tegi muidugi heameelt, esiteks seetõttu, et see on Eestis laval esmakordselt, aga ka sellepärast, et teatris on näha avaramat repertuaari ja laiemat maade haaret. Prantsuse ooper on suurejoonelise ja põneva pärandiga, mida meie ooperiteatris pole kunagi liiga palju.

Impressionismi meistri Claude Debussy ainus ooper, omal ajal meeletut populaarsust nautinud Belgia kirjaniku Maurice Maeterlincki näidendile kirjutatud "Pelleas ja Melisande" ei ole oma ebamaisest sümbolistlikust ilust ja romantilisest süžees hoolimata kuigi ooperlik. Omas ajas novaatorlik, on ta jäänud lavastamise osas samasuguseks enigmaks nagu ooperi salapärane peategelane - eikusilt ilmuv kõrgeist soost neiu Melisande.

Kuna välist tegevust on vähe ja kõik oluline toimub tegelaste sisemaailmade heitlustes, on seda ooperit keeruline lavastada. Nii jäi see ka prantsuse lavastaja Albert-Andre Üheureux lavaseades omajagu segaseks. Avarad võimalused on teoses kunstnikule, mis Estonia etenduses oli Liina Keevalliku looming. See pool-muinasjutuline, omal ajal juugendliku kaunidusega lavale toodud teos pakub fantaasiale toitu nii lavakujunduse kui ka kostüümide osas.

Nägin lavastusest kahte etendustenamusele osadele oli koosseis nii Eesti kui välismaistest lauljatest. Mõni aeg tagasi tegid Estonias pearolle enamasti külalissolistid, kahjuks tihtipeale mitte just eriti huvitavad või võimekad lauljad. Päris tippsoolistest Eestisse laulma tuua pole teatri rahakott ilmselt kannatanud, ega kannata nüüdki. Küll oleks toona tahtnud meie omi lauljaid sagedamini laval näha, eriti suuremates rollides. Nüüd on õnneks olukord selles osas tunduvalt paranenud.

Mõlemas nähtud etenduses laulis üht peaosa Melisande'i Karis Trass. See on noorele lauljale väga keerukas debüüt suures osas, aga kui edukalt ja paljutootavalt ta sellega toime tuli! Karis Trass on vokaalselt väga võimekas ja oli oma lavakujus väga võluv. Ootaks nüüd veel ainult juurde rohkem näitlejalikku

Muusika

34

Rahvusooper Estonia
Arvo Volmer
Teater

vabadust. Armukadeduses vaevlevat süngetraagilist prints Golaud'd laulis ühel etendusel Stephane Loges Saksamaalt ja teisel Raiko Raalik. Kuigi Loges oli igati tubli laulja ja ka näitlejana üks parimaid, koondus huvi ikkagi rohkem meie oma paljutöotava noore baritoni Raiko Raaliku esinemisele. Tema näol on meie ooperis ilmselt tegemist ühe kõige põnevama ja andekama lauljaga. Näen vaimusilmas kõiki neid imelisi baritoniosi, mida ta loodetavasti saab edaspidi teha. Melisande'i saatusliku armastuse prints Pellease rolli laulis ühel etendusel Samy Camps Prantsusmaalt ja teisel Heldur Harry Põlda. Põlda puhul võib ainult heameelt tunda, et meil on selline võimekas ja hea lavakujuga tenor. Õnneks on teater rakendanud teda juba mitmes kaalukas osas.

“Pellease ja Melisande'i” bassirolli, kuningas Arkelit kehastasid Julien Veronese Prantsusmaalt ja Priit Volmer. Priit Volmer on kindel, usaldusväärne ja alati kvaliteetne laulja. Julien Veronese erilist muljet ei jätnud, leidsin, et siia oleks saanud leida bassi teise koosseisu laulja ka Eestist - miks mitte näiteks Pavlo Balakini. Mõlemas etenduses oli kuninganna GenevieveT rollis metsosopran Aule Urb. Ta on hea tasemega laulja ja on hea meel, et ta on saanud Estonias juba palju suuremat rakendust. Suurepärase ja dünaamilise poisikese Ynioldi rolli esitas Elena Bražnik - kõrgetasemeline sopran Estonia lauljate ridades, kelle etteasted on alati viimistletud ja elamuslikud. Kahjuks ei õnnestunud Melisande'i osas näha Estonia üht esilauljat Helen Lokutat.

Debussy ooperis on kaalukas osa ka orkestril, see mõjub lausa sümfooniliselt. Debussy kui meisterliku instrumentaalhelilooja orkestri kasutus on siin värvikas ja nõudlik. Kogu partituuri hoidis esietendusel täpse käega koos teatri peadirigent ja kunstiline juht Arvo Volmer, kes on ka öelnud, et selle teose Estonias lavaletoomine on olnud üks tema unistusi. Hea terviku saavutas samuti teisel kuulnud etendusel juhatanud Kaspar Mänd. Etendusi sai näha selle hooaja septembris ja oktoobris. Loodetavasti mängitakse seda haruldast tükki, mis Eestis esmakordselt laval, uuel aastal jälle.

Melisande - Karis Trass. FOTOO VLO POOM Prints Golaud - Raiko Raalik.

IA REMMEL

